

КЕНГЕШ

Къоркъуусулукъну вопрослары сюзюлгендиле

КъМР-ни Президенти Арсен Канокъов 16-чы февралда терриоризге къажжа къорени регион комиссиясыны кенгешин бардыргъанды. Аны къатышкъан Къабарты-Малкъарны терриоризинде къоркъуусулукъну жалъытууну вопросларын созгендиле. Къабартыны башчысы аланы жашауда бардыры жаны бла шарт мадарланы айтханды.

КъМР-ни Президенти эм Правительствоу пресс-службасы.

Къабарты-Малкъар Республиканы Президенти бир-бир указлары кючлерин тас этгенге санауу юсюнден

УКАЗЫ

1. Кючлерин тас этгенге санагъар:

Къабарты-Малкъар Республиканы Президенти «Къабарты-Малкъар Республикада къырал библиотека сөтге болушукъ этуу жаны бла бир-бир мадарланы юсюнден» 1997 жылда 25-чи майда чыгарылгъан 58-чи номерли Указы;

Къабарты-Малкъар Республиканы Президенти «Къабарты-Малкъар Республиканы бюджет сферасыны организациларында ишленгенли хакъларын тэлеуно тап халга кетирюно юсюнден» 2000 жылда 1-чи апрельде чыгарылгъан 22-чи номерли Указы;

Къабарты-Малкъар Республиканы Президенти «Къабарты-Малкъар Республиканы бюджет сферасыны организациларында ишленгенли хакъларын Бир тариф сөткәга кере тэлеуно тариф ставкаларын (окладларын) кетюрюно юсюнден» 2003 жылда 4-нонбрде чыгарылгъан 68-чи номерли Указы;

2. Бу Указ аны кол салынган юсюнден кючине киреди.

Къабарты-Малкъар Республиканы Президенти «Бюджет сфераны организациларында ишленгенли тариф ставкаларын (окладларын) эмда иш хакъларына Бир тариф сөткәга кере тэлеуно тариф коэффициенттерин тохтадырыну юсюнден» 2001 жылда 29-чу ноябрде чыгарылгъан 82-чи номерли Указы;

Къабарты-Малкъар Республиканы Президенти «Къабарты-Малкъар Республиканы сауукъ сакълауу эл учрежденияларында ишленгенли хакъларына къошууну юсюнден» 2001 жылда 18-чи июнда чыгарылгъан 46-чи номерли Указы;

Къабарты-Малкъар Республиканы Президенти «Къабарты-Малкъар Республиканы сауукъ сакълауу эл учрежденияларында ишленгенли хакъларына къошууну юсюнден» 2001 жылда 18-чи июнда чыгарылгъан 46-чи номерли Указы;

Къабарты-Малкъар Республиканы Президенти А.КАНОКОВ. Нальчик ш., 2009 жылда 10-чу февралда, №25-УП.

Сертификатла берю

Жаш юйюрге жашау болумларын игилендиредиле

Озган жылда республиканы битеу районларында да «Жашау журт» Федеральны программасы «Жаш юйюрге» подпрограммасына 426 юйюрг къошулгъанды. Ол а аны алында жылдан эсе эки кереге кыды. Бу кюнде уа КъМР-ни Къурулуш эм архитектура министрствосунда аладан 340-на сертификатла берилгендиле. Къалгъанлары уа аланы къагытларын жарашдыры болшалгъан сара алышкъанды.

Сертификат коллу болгъан аланы алгъышай, КъМР-ни Правительствоу Председатели орунбасары Чеченланы Ануар республикада даамланы жашау болумлары игилендириуге власть оргална алаем эс бургангъанды.

рич чертенди. Ол жаны бла иш алты кесекке болоню бардырылды. Россиеде элденде 2012 жылгъа дери айнытуу программасыны эки кесеге Къабарты-Малкъарда да ишейди. Ипотека кредитлени агентствосу къурапгъанды. «Жашау журт» коммунальн молноно айнытуу-стри Михаил Афшагъов айтханга кере, быыл бу программаны толтурууга федеральн бюджетден 82 миллион сом блонюгенди. Ингъуну программага 30 жылда да ишейди, Ипотека кредитлени агентствосу къурапгъанды. «Жашау журт» коммунальн молноно айнытуу-

Чеченланы Ануар Биттирьянов сертификат береди.

деген Федеральн законга тийишлиликке юялге ремонт этиледи, Чернобыльн ветеранларыны жашау болумлары игилендириуу жаны бла тизме барды.

Къабарты-Малкъарны къурулуш эм архитектура министри Михаил Афшагъов айтханга кере, быыл бу программаны толтурууга федеральн республикалы эм жержери бюджетден блонюген ахчаны хайрындан ол 40 проценте дери кетюрюгенди. Сертификатланы 9 айны ичинде хайрындаргъа тийишлиди. Энтта да бир эн-

калга юйюне багъасыны 20 процентин тутан эселе, быылдан башлап федеральн, республикалы эм жержери бюджетден блонюген ахчаны хайрындан ол 40 проценте дери кетюрюгенди. Сертификатланы 9 айны ичинде хайрындаргъа тийишлиди. Энтта да бир эн-

Т.КАЛАНЫ Фатима. Суратла авторундула.

Коллегия

Къурулуш индустрияны къармашыуу умутландырады

Былыт республиканы къурулуш комплексине иги жыл болгъанды. Бюджетлени битеу полперленден блонюген къырал капитал салымланы элечки он миллиард сомдан артыкъ эди, объектлени хайрындаргъа берюу жаны бла битеу кереклише толтуругъанды. Аны юсюнден КъМР-ни Къурулуш эм архитектура министрствосуну 2008 жылда этген ишлерини итогларын чыгарыуга эм 2009 жылгъа борчланы белгилуге жораланган коллегиясы да доклад этуу айтханды ол ведомствону таматасы Михаил Галимовну Афшагъов.

КъМР республикада хайрыландылыгъа 244,5 миң квадрат метр жашау журт берилгенди. Андан 206,7 миң квадрат метри эллие кеслерини ырышкыларына салгъандыла. Ичелени теорно-теорно формаларында болгъан къурулуш организациала 6194 миллион сом жуукъ багъасына неда 2007 жылдан эсе 13,4 проценте кеп ишле тамамлагъандыла. Ол санда уллу эм орталыкъ къурулуш организациала уа - 26,6 проценте кеп.

Арда айтлгъан организациала 82 миллион сомга жуукъ фрейда тошюргендиле, 24 миллион сомдан артыкъ къыралда этгендиле, алай бла битеуно фрейда алачыны 57,5 миллион сом болгъанды. Иш хакъ жаны бла 2009 жылны январь айны биринчи кюнюне бир торло борч кыламыгъаны да айтханды докладчы. Аны эйлыкъ элечки уа орта эсен бла бир ишине тергенде 11,914 миң сомга жуукъ неда 2007 жыл бла тенгилденгенде 1,6 проценте кеп болгъанды.

Къурулуш материалла къырауруч промашыууны неда 2007 жылдан эсе былыт 4,2 проценте ёсгендиле эм 703,3 миллион сом багъасы товар продукция чыгарылгъанды. Материалланы жангы торюлерин чыгарыу ючюн, озган кезюде бир

къауум предпритияла промашыуу кючлерини даун гыртхандыла. Болсада дуния финан кризисини къанаты бизни промашыууны бузгъандыла этгендиле, алай бла битеуно фрейда алачыны 57,5 миллион сом болгъанды. Иш хакъ жаны бла 2009 жылны январь айны биринчи кюнюне бир торло борч кыламыгъаны да айтханды докладчы. Аны эйлыкъ элечки уа орта эсен бла бир ишине тергенде 11,914 миң сомга жуукъ неда 2007 жыл бла тенгилденгенде 1,6 проценте кеп болгъанды.

Юйюне къурулуш бошалгъаны юсюнден этилген ибидириулеге кере, 120 нию бардырылды. Тамта классланы итогларына тийишлиликке битеу объектеге ала къурулуш мадарланы излемлерине эм проект документацияны чеклерине ишленгенлерин юсюнден закониелая берилгендиле.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Тобешю

Ачыкъ халда

Къабарты-Малкъарны законча чыгарыуу баш оргална депутатла айыруу кампанияны чеклеринде озган айыкъда Нальчик шахарны 1-чи номерли клиника болныцасында айырыула КъМР-ни Парламентине депутатка кандидат республиканы Правительствоу Председатели орунбасары Мадина Дашкова бла тобешгендиле. Ол «Един Россия» политика партияны регионал тизмесинде 6-чы номер бла барды.

Мадина Руслановна бююнюлде сауукъ сакълауу игилендириуу жаны бла кетимдарла этилгендерин белгилгенди, ол санда «Сауукъ сакълау» миллет проектн чеклеринде да. Жыйылгъанчы кеп соруларгъа жууалда да бергенди. Сөз ючюн, сауукъ сакълауда ишленгенли устаныкъларын ёсдюрюу бла байламлы вопрос кетюрюгендиле. «Биз ол маганалы ишден бири болгъанын анылайбыз. Аны себепти врачланы кёбюсю тиширула болгъанларын эсе алып, жержеринде курсла къурагъа ююриригибиз. Алай бла уа ала, юйюргенден узакъта кетме, билмилерин ёсдюрюрге болушукъдула», - дегенди ол.

Тобешюно ахырында Мадина Дашкова жыйылгъанчы кеп соруларгъа жууалда да бергенди. Сөз ючюн, сауукъ сакълауда ишленгенли устаныкъларын ёсдюрюу бла байламлы вопрос кетюрюгендиле. «Биз ол маганалы ишден бири болгъанын анылайбыз. Аны себепти врачланы кёбюсю тиширула болгъанларын эсе алып, жержеринде курсла къурагъа ююриригибиз. Алай бла уа ала, юйюргенден узакъта кетме, билмилерин ёсдюрюрге болушукъдула», - дегенди ол.

Сергей Шибалов 1967 жылда Нальчикде кеп вольту аппаратура заводуна келгинчи, бир ауукъ жылы СКЭП-де урунганды. Заводада продукция чыгарыуула тебюргенде сора «Горгаз» ачыкъ акционер обществога кведди. Алай ол сюйюген предпритияны жанында ишлеп тебюргенлей ары къайтханды. Суратны МАМАЙЛАНЫ Алий алгъанды.

Жыйыныу

Бирлешип кюреширге дерслери

Техника-Малкъарны организациларында техника регламентлени проактерие къырау эм техника регламентлени жашауы синдириуу жаны бла Ведомствола оралы советни биринчи жыйылыу болгъанды.

Аны КМР-ни Правительствоу Председателини орунбасары, советни председатели Чеченланы Ануар бардыргъанды. Аны ача туруп, ол техника регламентлени заманыда сюзюу эм къабыл этилгенли Къабарты-Малкъарны предпритияларына эм организациларына синдириуу жаны бла вопросланы тамамлаула республиканы къырал властыны толтуруучу эм жержери самоуправленийларыны организациларына биригити ишлеулерин жалчытырға кереклисини юсюнден айтханды.

Ведомствола аралы советни председателини орунбасары, «Къабарты-Малкъарны стандартизациялау, метрология эм сертификация ара-

сы» федеральн къырал учрежденияны директору Юрий Шурдумов «О техническом регулировании» деген Федеральн законну излемлерине тийишлиликке техника регламентлени къалай жарашдырылгъанын ала къабыл этилгендиле, ала къабыл синдирилгенлерини юсюнден информация бла сөзлешгенди.

Жыйылмауда экинчи эс бу вопросу юсю бла министрстволада эм ведомстволада къураулан ишчи къауумланы бла советни членлерини арасында бирге ишлеуге бурулгъанды. Къабыл этилген техника регламентле бла байламлы проблемала да сюзюлгендиле.

Бизни корр.

ЭСГЕРИУ

Кишиликни дерслери

Нальчикни 13-чу номерли орта школунда кишиликни дерси болгъанды. Ол совет аскерле Афганистанда чыгарылгъан 20 жыл толгъанына жоралангъанды. Окуучулагъа ол урушун юсюнден керти халар айтырға Къоркъуусулукъну федеральн службасыны Къабарты-Малкъарда Управленийсинден къонакыла келгендиле.

13-чу номерли школ аллай дерсин бардырыгъа бошдан сайланмагъанды. Ол 2005 жылда Нальчикке чабыуулукъ этгенге бла сөрмешедиле. Директору Жигити Александр Красиковну атын жюрютеди. ФСБ-ни КъМР-де управленийсинде къулдукъ этгенге школгъа шефлик этгенлери да аны ючюндю.

Тобешю Александр Красиковну эсгерте къангасына голле салыудан башлангъанды. Дирекси ача, учрежденилени директору патротни этге ююртеуу жаны бла орунбасары Жангоразланы Борис афган урушун тарыхны юсюнден къысха халар айтханды. Къабарты-Малкъарда а интернационал борчлары толтурууга 1800 миң жаш кетгенди, аладан 54-миң жигитлеча ёлгендиле, 300-

сю аур жаралы болуп къайтхандыла. Жангоразланы Борис бююнюлде халкъда бу урушун юсюнден кеп торло оюмла жюрютеди, дегенди. Алай ветеранла къырал алагъа бююрген борчну намыслы толтура, сауукъларын тас этгенлерин, кепле уа жанлары окъуна бергенлерин унутурға жарамгъанын айтханды.

Сабийле ФСБ-ни ветераны Виктор Сагайдакны эсгерилерини шум болуп тизмелагъандыла. Ол афган урушда жигитли ючюн Кызыл Жудуну ордени бла сауылангъанды. Ветеран урушка тошген эм совет аскерле бу къыралдан чыгарылгъан кюнюне эсонден бир да кетмегенин айтханды. Дагъыда кеп соруларгъа жууалла бергенди.

Суратла: (солдан оинга) Жангоразланы Борис бла Виктор Сагайдак.

Сабийле ФСБ-ни ветераны Виктор Сагайдакны эсгерилерини шум болуп тизмелагъандыла. Ол афган урушда жигитли ючюн Кызыл Жудуну ордени бла сауылангъанды. Ветеран урушка тошген эм совет аскерле бу къыралдан чыгарылгъан кюнюне эсонден бир да кетмегенин айтханды. Дагъыда кеп соруларгъа жууалла бергенди.

Ахырында къонакыла 10-чу -11-чи классланы окуучуларыны ФСБ-ни Москва, Калининград, Галицино шахарлада болгъан бийик билим берген окуу юйюлерине киргире чыгарылгъандыла.

Сабийле ветеранлагъа концерт программа да къыргъатгендиле. Тамта классланы окуучуларына назмула окугъандыла, театр оюн къурагъандыла. Алина Кушхавиева, Карина Шомахова, Аида Тутова айткан жырла да урушун койсолюкюне, аны маганасыныгыны юсюнден эдиле.

АБДУЛЛАХАНЫ Фатима.

Сөз кемчиликке энци эс бурулганды
2 бет

Сөрмешде, урунууда да алда болганды
3 бет

Рашид нёгерлерини сатырында сюелирге ашыгады
3 бет

Сангырау къызчыкъ эшитип башлаганды
4 бет

Саулык саклау

Сангырау кызычык эшитип башлаганды

«VAN MOURIK medical» фирманы хирурглары 2008 жылы декабрь айында бизни республикада клиника бөлүмүнүн нейрохирургия бөлүмүндө юм сангырау сабыни кыулакларына операция эткенерин юсүндөн бизни газет билдирген эди (№247, 2008 ж.). Андан сора бир айдан аланы кыулакларына аппаратла салынганда.

Бионоклеоде операцияга тап эткендиле деп таукул айтырга болукдуу. Сабыниле «Радуга» реабилитация аргаг кчорендиле. Мында ала бис сурлодегола ишлейди. Аланы борчлары - пациентини таушуланы айыра, ныз биа уа селеше билрге юйрөтүдо.

Бу кноледе уа аладан бири - бешжыллык Мазлоева Альбиначык - эшитип башлаганды. Ол ата-аналарга угы да, врачлагы да уллу кыуан болганды. - Операцияланы сабыиле-ни ючюсүндө да Москвадан келген медицина имулананы доктору Исса Мухамедов этгенди, ассистенттери уа республикабызны врачлары болгандыла, дейди специалист-сурлодегог Роза Гельмирова. - Бюлон баргыбыз да кызычыкны таушуланы эшиттенине шагарт болдук.

Альбиначык операция этилгенни арасында бек абданчыла. Дагыда бир жашчыктыга юм жыл биа жарым, башкасына да эки жыл болды. Ала да бир кесекеден эшитип, андан сора уа селешти да башларгыдыла. Шендо сабыиле кыаганакчалдыла. Хар не таушуду алагы сейдири. Аланы халлары, сөз ючюн, сиз Кытайга барып, анда хар затны да көрүп, тили уа аныламаганды.

Операция бек багыды. Кохлеарный имплантат бир миллион сомдан артык турды. Жарыгува, аллай бир ахчаны ата-анала кеслери телялмайдыла. Башда ай-

ры биа «Радуга» сабыи-реабилитация ара тапкандыла эм аны врачларын ала чакыргандыла. Бусагытта бизде, бек аздан, эсенге алынып, кыулаклары тууганлы да эшитмеген неда арта да сангырау болгандыла ны саны 300-ден атайды. Аладан жайыркысына узакгыга сөзмай операция этрге керекди.

бизни проектбиз жашауда бардырлык чырмаула жокудула. - Былай операцияла битеу дунияда да бардырыл башлаганы отуз жылгы жуууклашканды. Бизни кыралда уа жаландан юм жыл болады. Кыабаты-Мальварда этилген биринчи операцияла жетишилми башлагандыла. Мындан

Операция этилген Мазлоева Альбина биа врач-сурлодег Наталья Писарева ишлейди.

тылган юм операцияга ахчаны да РФ-чи КМР-де Социальный страховене фонду бөлөмю бергенди. Медицина жумушала жаны биа координатор Анна Шогенова айткангы керэ, фирманы республиканы башчала-

ары сында да сангырау сабыилге таушуланы эшитири ючюн, республикада тишишл мадарла этириле деп ишанычады.

ХОПАЛАНЫ Марзият. Суратны автор алганды.

СПОРТ

Элбрус районну олимпиада резервини сабыи-жашы кызычык спорту кчп турлоерле бек юрөшөди. Мында сабыиле бек оююн жорюген туугушу секцияде. Жыл сайын бу шкунду кызычык турло-торло эришюледе, он санда халкыла аралында да, ахчы керюмюде болду-радыла.

Озган жылы юсүндөн айтханда да, ол спорт школга ачыш жыл эди. Бек алгыз бек башла туугушуда алгыз Европаны, азы биа уа дунияны чакыра пкюн болган Будапаны Бугжыны жетишилми берилерге тиийшиди. Бир жылы ичинде аллай эки уллу эришюле хорлу болмагыча аламак керюмюде.

Грек-рим туугушу биа юрөшөген Заур Курамагомедов да кесин аман керюгюзмегенди. Россияни чемпионатында ол кюмюш майдалгы тиийшли болганды. Дагыда «А» классы халкыла аралы бир турнире хорлаганды, экинсинде уа, он санда Иван Поддубныйн юрметине аталгында да, экинчи болганды. Аны олимпиада оюнлагы кыатышыр онгу да бар эди, алай финал туугушуда ол Олимпиаданы чемпиону Назир Манкиевге хорлаткан эди.

Боташланы Элдэр «А» классы юм халкыла аралы турнирде юм россия даражалы да биринде хорлаганды. Шауаланы Хамит да аллай эки турнирде биринчи, ючюнчюсүндө уа

Тирнекликни тирлиги

кюмюш майдалгы тиийшли болганды. Балаланы Ханайлы биа Моллаланы Исмайлы да торло-торло даражалы эришюледе ахчы керюмюде болдургандыла.

Юнорланы араларында уа Ездэнланы Солтанбек, Ме-

уандыргандыла. Аланы спортда бийк керюмюде болдурукларына тренелери ишексиздиле.

2008 жылы итолгарына керэ, бу спорт школдан тертеуленген - Будапаны Бужжыны, Ездэнланы Солтанбек,

ладан кеулен спортну халкыла аралы устарыдыла, оналысы уа Россияни спортну устарыдыла. Сегизуелен а кыралыны торло-торло жыйымдык командаларына санна киредиле.

Битеу ол жетишилме, сөз-

Тренер Эзеланы Хусей (ортада) сохталары Байсопталаны Расул эм Боташланы Элда биа.

чкычаланы Маштай, Башйаланы Махмут, Сопталаны Абил, Будапаны Рамазан биа Азамат, Локимланы Мурат, Болупланы Руслан, Сарбашланы Кямран, Чеченланы Эзюр, Магомед Сулейманов эм Эзеланы Атабий жетишилери биа келени кыу-

ге, Боташланы Элдэрга эм Байсопталаны Расулга эм - Россияни спортну устасы деген атла берилгенди. 12 туугушу спортну устасына канидидат болгандыла, жетеулен а биринчи разрядны мардаасы толтургандыла. Биогнолюнде ала окууган-

сюз, школда ишлеген тренелер Локимланы Юлей, Эзеланы Хусей, Мырзаланы Алим, Ездэнланы Аскерий эм Халаланы Аслан кеслери борларны алыгыш толтургандыла шагартык этидиле.

Анатолий ТЕМИРОВ.

Шажыла

Эгчелени юлюшлери

Налчыкни билим берю департаментти окуучулары 7-чи спартакиадаларыны эсобиене «Пад» шажыла-шажыла клубда шажыладалары артырдыгы аны. Анга 70 жаш биа 42 кыз кыатышкандыла.

кановни биа Александр Ермолаевни юлюшлери улуду. Кызыланы араларында эгчелене Татьяна эм Виктория Зуравалы биринчиликни кеслерины 9-чу номери школларына келтиргенди. Энци эсөгөде уа Константи Семёнов биа Татевик Поддубный биринчилик болгандыла.

Фатима ДУДАРОВА.

Улбашланы Лейля Янкой элини школунда 11-чи классда окуйду. Ол кезинде ичинде ол «төрт» белгини бир кере да алмаганды. Кызы жыл сайын школ, район эм республика эришюледе белгини турганы да аны шагартыла. Буйын а ол Чегем районда бардырылган олимпиадала орто тилден биринчи, биология эм химиядан ючюнчю жерге тиийшли болганды.

Лейля школда хар айдан чыккыган «Истина» деген газетин редакция коллегиясына саньанды, окуучулары самоуправлененисны жумушларына тир кыатышды «Единая Россия» политика партианы спондентиды. КМКУУ-ну медицина факультетин бошан, багыу учреждениеда ишлерге ниети барды.

ЭЛЕККУЛАНЫ Хасан.

Бир жолгы сегиз сабий тапканды

Юг Калифорнияда жашаган тишюру озган кюнеде бир жолгы сегиз эгизни тапканды. Медикине 46 (!) адамдан куралган бирдасы жети сабий табарыкды деп сакый эдиле. Тууганя уа сегиз болгандыла ахчы жашчык биа эки кызычык. Барысы да саулукулудыла. Балачыкыла ны зууруктары 700-шөр граммдан башлап 1-9-шөр килограммга жетидиле. Бир жолгы сегиз эгизни

табуу бек аз тобеген затды. Сөз ючюн, ол АЕШ-да экинчи шартды. Анда биринчи кере бир жолгы сегиз эгизни 1998 жылда Ньюотонда кыраа торончло тишюру тапкан эди. Ол кезинде аладан бири жаландан бир выйк жетиси уа озган декабрде 10-жылкыларыны куууанчы эткендиле.

«Комсомольская правда» газетин алынып басмаланды. КМР-ни Културна министрствосу, «Кабардино-Балкарская правда», «Заман», «Адыг пель», «Горняк» эм «Советская молодежь» газетлени редакциялары, Кыабаты-Малкыраны Жазычуларыны союзу, Журналисттерини союзу эм Киноматографисттерини союзу, «Кыабаты-Малкыра» ГТРК, «Эльбрус» китап басманы коллективти, «Ошмахо», «Минги-Тан», «Литературная Кабардино-Балкария», «Нур», «Нур» эм «Солмыш» журналлары редакциялары жазычу, киноматографист эм журналист ЖИЛЕТЕЖЕВ Саладин Хамзетовиче аны юли биисчи Марита Исмаиловна өлгени биа байламы, бушу этип, кыайгы сөз беридиле.

Конкурс

Хорлаганла Италиягы барлыкдыла

Кыабаты-Малкырада «Мир глазами молодых» деген конкурсу биринчи кесеге бардырылды. Аны итолгарына керэ, РФ-чи Билим берю эм илму министрствосуну келечилеринден куралган комиссия быйыл Италияда болукчу «Юношеская весна» деген саммитте Россиядан барлык делегацияны санна кирликлени сайларгыды.

Конкурска кыатышырга Кыабаты-Малкырада тамата классдада окууган жашаланы биа кызаланы эркилик-

лери барды. Аны биринчи кесегине эссе жазып келтирери керекди. Аны башка башка он темага керэ чакырылгы болукчу. Эсезини 2009 жылы февраль айыны 25-чи кюноне дейри КМР-чи Билим берю эм илму министрствосуна (Ленин аты проспекти, 27-чи юй, 269-чу номери кабинет, тел.: 47-23-46, 40-58-48) келтирирге керекди. Хорлаганлагы бек иги беш эсезини жазганла саналлыкдыла.

Бизни корр.

Шахмуразланы Жаухарат (суратда) Налчыкче «Руслан» деген салонда чак кыркычуу мастер болуп ишлейди. Аруу сөзю, уета кыолуу таулу кызыга клиентлери не заманда да ыразыдыла.

Суратны МАМАЙЛАНЫ Алий алганды.

МОНОПОЛИЯГЫ КЪАЖАУ ФЕДЕРАЛЬНЫЙ СЛУЖБА:

95-чи бензинни багысы 19 сом болургы керекди!

- Биз 251 отлук компанияны тинтирикбиз. Ала барысы да монополияга кыажуу законодательствону буздыла эм бу жуукчу эки ныйкыны ичинде 50 регионда монополистлеге кыажуу ишле ачыллыкдыла, - дегенди пресс-конференцияда Монополиягы кыажуу федеральный службаны таматасы Игорь Артемыев.

Аны айтууна керэ, запровакалада отлукну багысы мардасандан артыктык 95-чи бензинни багысы ишюнодо болумула 19 сомдан көп болургы керек тойлоду. Буйлай багы бизнечилеге ахчы фойда тошорлюкю, битеу налогларын телере юм берликди.

Декабрде багыала азайтылгандан сора отлукну багысы кетюроле башлаганы юсүндөн «Комсомолка» жазган эди (kr.ru сайтка кыарагы). Биз бир затка да бузукчык этмейбиз, битеу терлик нефтени отповый багыларыны өсе барууларынды, дейдиле нефтяникле. Быйлыны башында бензинни отповый багылары 25 процентте окуна кабейгенди. Алай нефтени багысы уа алынгыла турды - «Юрал» марканы нефтени бир бариле ючюн 35-40 доллар теленди.

Отповый багыланы өсе барууларыны сылтауларыны юслеринден монополиягы кыажуу керешиле келер заманда дуулашла баш-

Бюджетте тошоген фойданы асламысын нефтяникле беридиле, дерге юрөшөдиле ала дагыда.

Эсге алайык, Монополиягы кыажуу федеральный служба мында алгыаракда ЛУКОЙЛ-ге, «Газпромнефтега», «ТНК-ВР-ге» эм «Роснефтега», биригип, монополюный хыйлачы келишюу эткенери ючюн кчп миллиард сомла биа саналган тамир салганды. Кертиди, бизнечиле, кеслерины аллай жуулач тартычуларын

тыоге санамай, сюдге таргыру бергенди.

Бу кюнеде уа нефть компанияла кеслерины жыллык налог жюклеринден 10 миллиард долларын кетери бирге тилегенди. Буйлай тилеклери толтурулса, дейдиле ала, нефтени жарашдыруучу заводланы кыурулушларына ахча салырга айдалдыла. Алада орнатылгы жангы оборудованыны болушлугу биа, дейдиле ала, бир тонна нефтёден 200 литр угъай, Америкадача, 600 литр бензин алынырыкты. Босода буйлай бир кыукур ишинде эсге салмай болмайбыз: бензинни багысы 100 доллардан да артык болган заманда алай заводланы ишлерге бир кишини да эсине келмегенди: бек уллу фойдаланы монополистле кеслерины тап тошогенича жоюп тургандыла. Нефть корюлыла ол заманлада да буйлай айтты тургандыла: производствону жангыртууга ахча бөлүр ючюн, налогланы азайтырга керекди.

Бусагытта 95-чи бензинни багылары торло-торлоледиле. Аны литри Казанда биа Новосибирскде 19 сомду. Москвада уа 22 сом, Узакь Востокада ол жаны биа иш фютонда оскалды. Магада 95-чи бензинни литрини багысы 26 сомга жетгенди.

«Комсомольская правда» газетин.

УЧРЕДИТЕЛЕ:КЪАБАТЫ-МАЛКЪАР РЕПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

<p>Баш редактор АТТАЛАНЫ Жамал</p> <p>РЕДАКЦИЯ: АЛИКАЛЫНЫ Владимир, АППАЙЛАНЫ Музафар (баш редактору орусбасары), БЕЙПАЙЛАНЫ Муталы (баш редактору орусбасары), БИТИРЛАНЫ Аман, ТЕКУЛАНЫ Хада, ТОКУМАЛАНЫ Хусейн, ТОКУЛАНЫ Борис (жууалы секретары).</p>	<p>ТЕЛЕФОНА: Редактору прейшайты - 42-63-91. Баш редактору орусбасарлары - 42-38-21, 47-26-22. Жууалы секретары - 42-66-83. Секретариат - 40-93-62. Корреспондент - 42-63-52.</p> <p>РЕДАКЦИЯНЫ БЕЛОМЕРИ: Экономикалы белөмю - 42-66-73. Култураны белөмю - 42-75-82. Социальный позитиваны белөмю - 42-66-76, 47-27-59. Экономикалы белөмю - 42-66-71. Письмоланы, рекламаны эм билдирилуени белөмю - 42-37-94. Тилмачланы белөмю-47-31-28. Сурат алуучу белөмю - 42-68-72. Бухгалтерлер - 42-38-87. Операторлор - 47-26-28, 42-39-65.</p>	<p>Редакция авторла биа кызыгы жюрютмейди. Кюл жазмагыча ресения этилмейди эм ала артка кыайгырмайдыла.</p> <p>Газетде басылган материалда айтылган оюмда ресляцияны оюму биа келишимге баулукудула. Алада айтылган хар зат ючюн, Россия Федерацияны басманы юсүндөн Законоку тиийшлиликке, материаланы авторлары кеслери жууамайдыла.</p> <p>Ресияни авторларды 400 гектигизден (машичка биа жалгызга 5-6 бет) келишюу азмдыди.</p> <p>Газет Басмасы эм асламы информативны эркинликлери жууамай кырау биа Кыабаты-Малкыра регион инспекцияда 1994 жылда 14-чу июньда регистрация этилгенди.</p> <p>Регистрация номер - 81-0066. Индекс - 51532</p>	<p>Газетни басмагы КМР-чи Информатика коммуникацияны, жамаат биртуулун эм жаш теленю ишлери жаны биа министрствосуну компьютер службасы хазыр этгенди.</p> <p>Газет 1905 жылда Революция аты республикалы полиграфкомбинда басмаланганды, Налчык шахар. Ленин аты проспекти, 33</p> <p>Газетини ислерине тапкыруу ючюн КМР-чи лочта саямасы федеральный Управленийы жууадыла. Телефонла: 42-06-51, 42-19-97</p> <p>Газетини рошнягы сакты ючюн КМР-чи «Роспечать» акционер общество жууадыла. Телефон: 42-69-34</p>	<p>Номерге графике керэ 19 сагытта кыол салындаы. 21.00 сагытта кыол салынганды.</p> <p>ГАЗЕТНИ НОМЕРНИ ЧЫГАРГАНЛА: Мокваланы Зукура - дежурный редактор; Кетеничланы Зуфияни - жууалы секретары орусбасары; Амантланы Шаюнда (12-сачи бетте), Акушуланы Феруза (3-4-чи бетте) - корректорла.</p> <p>360000, Налчык шахар, Ленин аты проспекти, 5</p> <p>Тиражы 3850 экз. Заказ № 475</p>	<p>РЕДАКЦИЯНЫ АДРЕСИ:</p>
---	---	--	---	--	----------------------------------